

آیه الله
فاضل لنکرانی

عضو جامعه مدرسین و شورای مدیریت مدرسه فیضیه

در راه فُزُوكُ

(۴)

اخبار غیبی

یکی دیگر از ابعاد اعجاز قرآن اخبار غیبی است. قرآن همه انسانها را (در هر عصر و زمانی) در مقام نحدی به اخبار از غیب دعوت نموده ولی تاکنون هیچکس برای مقابله با امر نحدی زانداشته و کاری از پیش سرده نماند. قرآن در بعضی آیات اخبار از غیب را فی نفسه معجزه دانسته و در مقام نحدی برآمده است و در برخی دیگر بدون نحدی بدیهه‌گوئیهای راست برداشته و عملاً از غیب خبر داده است. جهت رسائی مطلب و روشن شدن این بعد از اعجاز قرآن ناچار از بیان مقدماتی هستیم:

۱ - منظور از غیب در اینگونه آیات میثالی است که انسان قادر به فهم و درک آنها نبوده ولی جهت وصول مآنها نیاز مبرم بخارج داشته باشد. و مدتی سخن غیب و مسائل غیبی، مسائلی است که انسان با تکرار کسری همه قواها با استعداد های ظاهری و باطنی بدون استعداد از غیر امکان دسترسی بدانها نداشته باشد.

بسی غیب چیزی را میگویند که میان آن و انسان حجاب و مانع در کار باشد و جهت رسیدن بآن و برداشتن حجاب نیاز مبرم داشته باشد.

بنا بر این حوادث گذشته و رخداد های تاریخی نسبت بانسان غیب محسوب میشوند. چون هیچکس بدون استعداد از خارج و نیرو گیری از بیرون قادر به درک و شناخت آنها

نمی باشد.

بسی شناخت و بی بردن به وجود آفریدگار جهان جز غیب و مسائل غیبی محسوب نمی شود چه میدانیم عقل سلیم و فطرت پاک انسانی بدون واسطه قادر به درک و فهم آفریدگار جهان می باشد.

۲ - فهم این بعد از اعجاز قرآن در صورتی که غیب به همان معنای یاد شده تلقی شود امری روشن و بدیهی است چه اگر دیدیم (که می بینیم) قرآن به بیشکونی و بیش بندهای راست برداشته و از غیب سخنها گفته و دانستیم رسیدن باین مسائل بدون استعداد از منبع دیگر از انسان ساخته نیست ما بطور قطع می فهمیم سخنگو و نه تعبیر

مصلح، پیامبر این کتاب را از منبع و مخزن وحی الهام گرفته است که:

إِنَّ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى

حال باین مطلب بر میگردیم. گفتیم قرآن گاه اخبار از غیب را فی نفسه بعنوان معجزه تلقی کرده و در مقام نحدی برآمده است و گاه عملاً از غیب خبر داده و به مصادیق و نمونهها برداشته است. اکنون قسم اول این آیات را بررسی میکنیم:

قرآن ضمن بازگوئی قصه حضرت مریم میفرماید:

ذَلِكُمْ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكُمْ
وَمَا كُنْتُمْ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ
أَتَاهُمْ يَخْتَصِمُونَ
وَمَا كُنْتُمْ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ
أَتَاهُمْ يَخْتَصِمُونَ

"این از اخبار غیب است که وحی میکنیم
ما بسوی تو ای پیامبر، حاضر نبودی و فتیحه
می انداختند قلمهای قرعه، خود را میان جوی
آب که نا قرعه، کفالت مریم بنام چه کسی
افتد و نبودی نزد ایشان و فتیحه با یکدیگر بر
سر نگهداری مریم نزاع میکردند (۱)
و در جای دیگر پس از بیان داستان حضرت
یوسف میگوید:

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ
إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذَا جُمِعُوا
أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ (۲)

این داستان از اخبار غیب بود که ما بر
تو بوحی رسانیدیم و گرنه تو آنجا که برادران
یوسف بر مکر و حيله تصمیم میکردند حاضر
نبودی. و در سوره هود نیز میخوانیم:
"تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا
إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ
مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَالَمِينَ
رَالْمُتَّقِينَ (۳)

"این از اخبار غیب است که پیش از آنکه
ما بتو وحی کنیم تو و قومت از آن آگاه نبودید
پس تو در طاعت خدا و پیروی حق صبر داشته
گیری که عاقبت از آن متقین است"
این بود آیات وارده در زمینه قسم اول.
اکنون آیات وارده در زمینه پیشگوییها و پیش
بینیهای راست می برداریم:

فَأُذِيعَ بِمَا نُوهِرُوا وَعَشْرَفَ عَلَى
الْمُشْرِكِينَ إِنَّا كُنْهَانَا كُنْهَانِ
الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (۴)

آنچه را که مأمور هستی بحلق برسان و
از مشرکان اعراض کن، ما تو را از سر نمسخر
استهزا کنندگان مشرک محفوظ میداریم
انسانکه با خدای یکتا خدائی دیگر گرفتند پس
بزودی (از نتائج اعمالشان) اطلاع خواهند
یافت.

این آیه که حاکی از نصرت اسلام و پیروزی
حق بر باطل است در مکه و در ابتدای ظهور

غالب گرداند.

اسلام نازل گردیده، در زمانیکه رسول الله
از هر طرف مورد هجوم دشمنان بوده و سا
رنجهای طاقت فرسا و کمی یاران و پیروان
روزها را سیری می نموده است. بعضی از
مفسرین در شأن نزول این آیه از قول انس
بن مالک مینویسند: پیامبر در ابتدای رسالت و
اوج کفر و شرک و شوکت و قدرت مشرکین در
یکی از روزها هنگام عبور از کوچه های مکه
عده ای از زنها با لحن تمسخر و استهزا ضمن
اشاره به رسول الله میگفتند: این همانست که
خیال میکردیم با ما راست و جبرئیل همراه است؟
آنگاه این آیه نازل گردید و پیروزی پیامبر
و کنکهای عیبی را که شامل حالش خواهد بود
نویس داد و شکست گردندگان استهزا گرا را
اعلان نمود.

و در جای دیگر نیز با همین سیاق که حاکی
از شکست قدرت و شوکت مشرکین و عظمت و
عظمت اسلام است میخوانیم:
"هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ
دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدُّنْيَا
كُلِّهَا وَ كَوْنَهُ الْمُشْرِكُونَ (۵)

اوست خدائیکه رسولش را برای هدایت
حلق و ابلاغ دین حق فرستاد تا او را هر چند
کافران خوش نداشتند بر همه ادیان عالم

آم يقولون نحن جميع منتصر
سبهم الجمع و يقولون الذیر (۶)

آما آنان میگویند که ماها هانگ و پیروز
هم هستیم ولی استهزا میکنند، بزودی آنها
و اجتماع آنان در هم شکسته و رو بفرار
برآندگی خواهند نهاد.

این آیه در جنگ بدر نازل گردید و حاکم
از شکست مشرکین و غلبه حق بر باطل است
در این جنگ آنگاه که ابو جهل اسب خویش
جلو راند و دید پشایبش لشکر خویش فرار
گرفت، گفت: ما امروز از محمد و باران
انتقام خواهیم گرفت. خبر شکست آنا
از راه غیب به رسول الله وحی شد این وعده
الهی در موقعی بوقوع پیوست که مسلمانان در
اقلیت بودند. کسی نمیتوانست باور کند که
سپد و سیزده نفر بدون تجهیزات جنگی
تنها با داشتن یک یا دو اسب و هفتاد شتر
به نوبت سوار آنها میگردیدند، بر یک لشکر
انبوه و مجهز به تمام تجهیزات جنگی روز
غالب کردند. اما وعده حق حتمی و الزامی
بوده در نهایت مسلمین پیروز و دشمنان شکست
مواجه گردید.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ
لَرَأدك إلی مَعَادٍ (۷)

بدان آن خدائیکه احکام قرآن را بر تو فرم
گردانید البته ترا بجایگاه خود (مکه) باز
گرداند.

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّوْبَا
بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
إِنْ شَاءَ اللَّهُ بَيْنَ يَدَيْهِمْ رُؤُوسُهُمْ
وَمُخْبِرِينَ لَاتُخَافُونَ (۸)

خدا صدق و حقیقت خواب رسولش را محقق
ساخت، که در عالم رؤیا با دل این مسجد
الحرام وارد شوید، سرها را تراشیده و اعمال

گردیده و حاکی از نقای آنان بر کفر و شرک و دخول در آتش جهنم است. این بیشکونی نیز همانند بیشکونیهای دیگر به تحقق بیوست و هر دو نفر تا آخرین لحظات عمر از شرک و کفر دست نکشیدند.

وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْخَلَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسَّخَلَّ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا (۱۳)

خداوند بگویند و صالحین از شما جانشین و خلافت اینجا را وعده داده همچنانکه امم صالح پیامبران گذشته جانشین پیشینان خود شدند علاوه بر خلافت، دین پسندیده آنان را بر همه ادیان نمکین و تسلط عطا کند و بر همه مومنان پس از خوف و ترس از دشمنان انامی کامل دهد که مرا پرستش کنند. کسانی که پس از روشن شدن حقیقت کافر شوند در حقیقت فاسقند.

این آیه بیانگر پیروزی حق بر باطل و نشانگر تحقق عدالت و قسط اسلامی و حکومت واحد جهانی مهدی موعود (عج) است و هم اکنون طلبه آن پیروزی را با استقرار جمهوری اسلامی ایران برهبری امام کبیر انقلابیسان مشاهده میکنیم.

ادامه دارد

تقصیر احرام را بدون ترس و هراس مجا آورد. این دوا به در مدینه نازل شده و حاکی از برکت رسول الله صکه و انجام فرائض مذهبی در کمال امنیت و سلامت است.

این وعده الهی نیز پس از اندک زمانی به تحقق رسید و پیامبر خدا و بارانش مکه را فتح و در کمال امنیت و سلامت فرائض مذهبی را بجای آوردند.

الْم، غُلِبَتِ الرُّومُ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَافِلُونَ فِي بَعْضِ سِنِينَ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْ قَبْلِ وَ مِنْ بَعْدِ بُو مَيْدٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنِينَ بِتَضَرُّعِ اللَّهِ (۹)

روم در نزدیکترین سر زمین شکست خورد ولی پس از مغلوب شدن بزودی پیروز و غالب خواهد گردید این غلبه در اند سالی خواهد شد و کلیه امور عالم قبل از این باسر خداست و آن روز مومنان شاد میشوند.

آنچه این آیه خبر داده بود در مدت کمتر از ده سال واقع گردید و پادشاه روم بر پادشاه ایران غالب شد و سپاه روم وارد سرزمین فارس گردیدند و مومنان به شادی و کامیابی رسیدند.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ (۱۰)

ای پیامبر آنچه از خدا بر تو نازل شده به مردم برسان اگر ترسانی تبلیغ رسالت و ادا وظیفه نکردهای خدا تو را از شر و آزار مردم محفوظ خواهد داشت.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ

لَقَدْ وَطَّوْنَا (۱۱)

ما قرآن را بر تو نازل کردیم و ما هم او را محفوظ خواهیم داشت.

در آیه اول خداوند از حفظ و نگه‌داری رسول الله از شر دشمنان خبر داده و در آیه دوم به محفوظ ماندن تو آن از تحریف و کم و کاست سخن بیان آمده و در هر دو مورد نیز وعده الهی تحقق یافته.

رود باشد که دوزخ در آتش شعلهور در افتد و همسرش همزم آتش افروز دوزخ باشد در حالیکه طناسی از لیب خرمابه کردن دارد این آیه در زمان حیات ابولهب و همسرش سازل

(۱۳) آیه ۵۵ سوره سوز

- (۷) آیه ۸۵ سوره قصص
- (۸) آیه ۲۷ سوره فتح
- (۹) سوره روم آیه ۵ - ۱
- (۱۰) آیه ۶۷۵ سوره مائده
- (۱۱) آیه ۹ سوره حجر
- (۱۲) سوره نبت آیه ۵ - ۲

- (۱) آیه ۲۴ سوره آل عمران
- (۲) آیه ۱۰۲ سوره یوسف
- (۳) آیه ۲۹ سوره هود
- (۴) آیات ۹۲ سوره الحجر
- (۵) آیه ۹ سوره صف
- (۶) سوره فجر آیه ۲۴ - ۲۵